LÄÄNE-HARJU
VALLA LEHT

VEEBRUAR 2019 | NR 2 (13) WWW.LAANEHARJU.EE | WWW.FACEBOOK.COM/LAANEHARJUVALD

NOORED ÕIGUSEMÕISTJAD SAID TUNNUSTUSE

Konkursil tublilt esinenud Lääne-Harju valla tüdrukuid tunnustati Riigikohtu esimehe Priit Pikamäe poolt. *lk 3*

EBATSUUGAD JÄID PADISEL ETTE ARENDUSTÖÖDELE

Padise mõisa endise valitsejamaja rekonstrueerimisel pidid arendusele alla vanduma maja ees kasvanud ebatsuugad. *Lk 4*

ELANIKKE ÜLLATAS ERIARSTIABI LÕPPEMINE PALDISKIS

OÜ Mediluks ruumid ei sobinud tervishoiuteenuse osutamiseks. Kuidas eriarstibi saab, loe *lk 5*

"Olen mõne patsiendi juures käinud mitu aastat. Nad ütlevad, et kui sa tuled, siis on see moraalne tugi. Töö on pingeline, tihti kutsutakse väljaspool tööaega, isegi öösel. Olen õmmelnud haavu ja sõidutanud inimesi kiirabist koju," ütleb koduõde **Anžella Semenovskaja**.

ILLUSTRATSIOON: MADIS VAIKMAA

Plaanis on Paldiski lipuväljakust koos piirnevate aladega kujundada õdus väliruum, millel on mitu otstarvet. Esmatähtis on luua kaunis, soe ja kõiki eagruppe liitev kogukonnaväljak. Alale kavandatud suuri pink-istutuskonteinereid saab teisaldada, et väljakut vajadusel ümber kujundada laatade, kontsertide ja muude avalike ürituste jaoks. Väljakule on kavas paigaldada pinksi-, lauajalgpalli- ja malelauad. Väljaku-äärne haljastus Muuli tänava ja Rae 27 suunas on planeeritud kõrghaljastuse, põõsastike ja niidulillede alana, mille soppides on privaatsemaid platsikesi murul lesimiseks, lugemiseks ja piknikuks.

Mida räägivad eelarveread ja -numbrid?

Marje Suharov
ajaleht@laaneharju.ee

Vallavolikogu võttis 5. veebruaril vastu käesoleva aasta valla eelarve. Eelarveaasta põhitegevuse tuludeks on arvestatud 18,8 miljonit eurot, millest maksutulu moodustab 64,4%, kaupade ja teenuste müük 4,4% ning toetused 30,6%. Füüsilise isiku tulumaksu kasvuks on prognoositud 4,5% tegelikust tulumaksu laekumisest 2018. aastal. Maamaksu prognoosides on lähtutud 2018. a laekunud tulust.

Põhitegevuse kuludeks on planeeritud 17,8 miljonit eurot. Väljaminekutest üle 60% kulub lasteaedade ja koolide haridusteenustele. Hariduskulud suurenevad 850 000 euro võrra eeskätt õpetajate ja lasteaiaõpetajate palgatõusu tõttu. Riik katab palgatõusust 37%. Üldhariduskoolide ja lasteaedade palgafond kasvab võrreldes 2018. aastaga 13%.

Kohalike teede korrashoiule ja inimeste vaba aja veetmisega seotud teenustele on ette nähtud 30% eelarvest. Vallavalitsuse hallatavate asutuste palgamäärad on arvestatud 2018. aasta tasemel. Üldvalitsemiskulud moodustavad ligi 10% kuludest.

Toetused ja eraldised

Valla eelarvest eraldatakse vahendeid erinevatele ettevõtetele, sh kommunaalettevõttele AS Lahevesi, organisatsioonide liikmemaksudeks, samuti MTÜdele näiteks spordi- ja ühiskondliku tegevuse toetamiseks. Mittetulundustegevuse toetuste real on 2019. aastal 45 000 eurot.

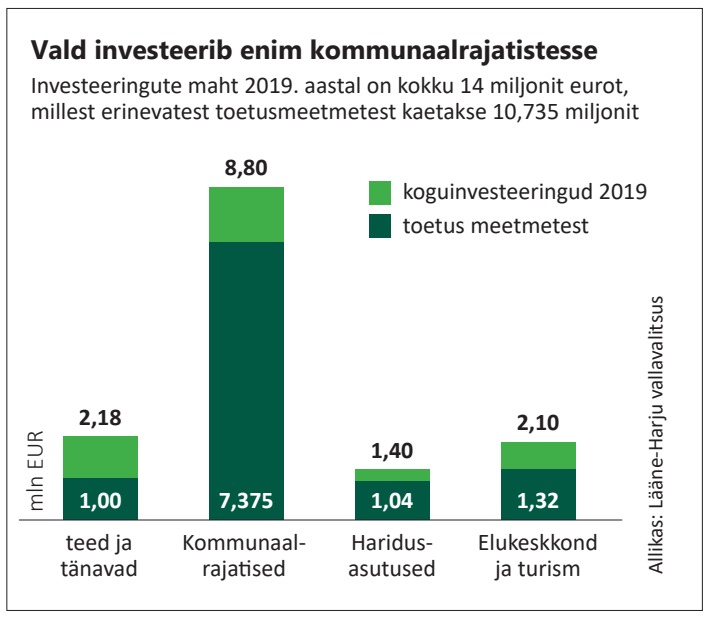

Palgafond

Palgafondis tõusevad õpetajate riikliku miinimumpalga tõusu tõttu koolide ja lasteaedade summad. Vallavalitsuse palgakulud sisaldavad kehtivas struktuuris loetletud ametikohtade palgakulu koos lisanduva 5%-lise kasvuga, korrigeerimaks nende töötajate palku, kelle palgatase on üldisest palgakasvust maha jäänud.

> *"Kõige suuremad majandamiskulud on seotud haridusvõrgu töö tagamisega vallas.*

Majanduskulud

Majanduskuludena käsitletakse eelarves kulutusi haridusele, vallavolikogu ja vallavalitsuse tööks, üld-ja detailplaneeringutele, teede ja tänavate korrashoiule, keskkonnahoiule, kultuurile-spordile, sotsiaalvaldkonnale ning veel muudele valdkondadele.

Kõige suuremad majandamiskulud on seotud haridusvõrgu töö tagamisega vallas. Suurenevad summad õpilaste veoks kooli ja koju, mida on planeeritud 327 000 eurot. Lisandunud on kaks uut õpilasliini: Harju-Risti–Paldiski ja Klooga–Paldiski.

Kohalike teede hooldus- ja lumekoristustöödeks, tänavavalgustuseks ning teehoiuks vajalikeks investeeringuteks eraldab riik Lääne-Harju vallale toetusena 586 000 eurot. Jäätmekäitlus- ja keskkonnahoolduskulud summas 207 tuhat eurot on mõeldud heakorrateenustele, prügiveole ja ohtlikele jäätmetele, avalike haljasalade hooldamisele ning hulkuvate kasside-koerte varjupaika toimetamiseks. Katta on vaja ka arstipunktide ruumide kommunaalkulud, hooldada surnuaedu ja palju muud.

Suur hulk eelarvelisi vahendeid kulub spordirajatiste hooldusele ja rendile, spordivõistluste ja kultuurisündmuste korraldusele. Suuremate sündmuste seas on, juunikuine rippsildade kontsert Keila-Joal, jaanipäev, Paldiski linnapäev, muinastulede õhtu, õpetajate päev ja lusikapäevad.

Huvihariduskoolide kulud on seotud noorte huvihariduse tagamisega nii Paldiski ja Vasalemma muusikakoolis kui ka väljaspool valda asuvates huvikoolides. Noorsootöö kulud hõlmavad noorte huvikeskusi Paldiskis ja Kloogal. Majandada tuleb ka kultuuriasutusi: raamatukogud, Padise Rahvamaja ja Vasalemma Huvikeskus.

Valla ajaleht

Valla ajalehe koostamiseks, trükkimiseks ja kojukandeks on planeeritud 42 000 eurot. 2019. aastal jõuab eestikeelne ajaleht Omniva andmebaasis olevatesse postkastidesse. Vallalehe venekeelne väljaanne jõuab koju ainult tellijatele.

Investeeringud

Ilmselt pole kellelegi üllatus, et omavalitsused teevad tihtipeale suuremad investeeringud toetuste ja laenu abil. Meie vallas võetakse 2019. aastaks planeeritud investeeringute finantseerimiseks laenu 3,3 miljonit eurot. Kõige kallimaks objektiks kujuneb kauaoodatud Laulasmaa ühisveevärgi- ja -kanalisatsiooniprojekt, millest on lähemalt juttu lk 2.

Valla teede ja tänavate kapitaalremondile, tänavavalgustuse rajamisele, kergliiklusteede projekteerimisele ja rajamisele kulutatakse 2 miljonit eurot. Üks suuremaid sel aastal ees ootavaid teetöid on peamiselt riigi toetusrahadega rekonstrueeritav Rae tänava algus Paldiskisse sissesõidul kuni Lõuna tänavani. Kulukaim tee-ehitus valla rahakotile on kergliiklustee rajamine Karjaküllа. Paldiskis alustatakse keskväljaku kaasaegseks kujundamist. Padise kloostrikompleksi mahukatest ehitus- ja renoveerimistöödest saab lähemalt lugeda lk 4.

Kõige suuremad ootused on paljude jaoks seotud Laulasmaa kooli juurdeehitusega. Eelarves on eraldatud vahendid kooli juurdeehituseks. Projekteeritav hoone on 2000 m², millest esimese etapina valmib ligi 1000 ruutmeetrine klassiruumide ja raamatukogu osa. Lisaks projekteeritakse ja ehitatakse ümber väga kulukas elektril põhinev küttesüsteem. Ehitustöid plaanitakse alustada sel sügisel.

Arvo Pärt sai Harjumaa aukodanikuks

Harjumaa Omavalitsuste Liit andis Arvo Pärdile üle Harjumaa aukodaniku teenetemärgi.

Aukodaniku teenetemärgiga tunnustatakse Harjumaaga kaua seotud olnud Arvo Pärdi pikaajalist ja harukordselt silmapaistvat loomingulist tegevust.

Teenetemärk anti üle 20. veebruaril Eesti Vabariigi aastapäeva tähistamiseks Harjumaa Omavalitsuste Liidu korraldatud traditsioonilisel vastuvõtul, mis toimus sel aastal Laulasmaal Arvo Pärdi Keskuses.

Harjumaa aukodaniku teenetemärk on Harjumaa Omavalitsuste Liidu poolt kord aastas antav Harju maakonna kõrgeim tunnustus, mis antakse maakonnale osutatud eriliste teenete ja väljapaistvate saavutuste ära märkimiseks.

Harjumaale olulisi, erinevatel elualadel tegutsevaid isikuid on aukodaniku teenetemärgiga tunnustatud 2009. aastast.

FOTO: PEETER HÜTT

Arvo Pärt 20. veebruaril juba Harju maakonna aukodanikuna.

JUHTKIRI

Olulised ajad kodus, kodukandis ja kodumaal

Jaanus Saat, vallavanem

Viimase paari nädala jooksul oleme tähistanud mitut olulist sündmust. Esmalt oli sõbrapäev ning loodan, et heitliku talvise ilmaga oli kõigil sel päeval keegi, keda südames hoida – keda pidada oma sõbraks. Kindlasti tasub külmal talveajal meeles pidada ka meie neljajalgseid ja tiivulisi sõpru, et neil oleks ninaesist ning koht, kuhu sooja minna. Seejärel tähistasime Eesti Vabariigi sünnipäeva. Korraldasime vastuvõtu Arvo Pärdi keskuses, kus võtsime kokku Eesti 100. sünnipäeva aastal toimunu ning tänasime kodanikke, kelle panus eelmise aasta tegemistesse kõigile silma torkas. Samuti vaatasime, mis ootab meid ees tulevikus.

Veebruari alguses võttis vallavolikogu vastu 2019. aasta eelarve. Ootused ja lootused Lääne-Harju vallale on olnud kõrged selle sünnist saati. Paljuski on jäänud kõlama, et kõik probleemid ja vajadused peaksid justkui saama lahendatud nüüd ja kohe. Kuid realistlikult ei ole see võimalik ning piiratud vahendite kontekstis peame me oma tegevusi ajastama ning tegema valikuid.

> *Isegi kui otsustad, et sa ei vali, siis tehakse valik sinu eest. Riigikogu 101 kohta täidetakse ka siis, kui enamus meist protesti eesmärgil otsustab valimispäeval koju jääda.*

Oleme teinud endale selgeks, mis on järgnevate aastate vajadused ja prioriteedid ning sellest tulenevalt planeerinud ka olulisi eelarvelisi ettevõtmisi. Kindlasti jääme pikaaegse planeerimise juures paindlikuks ning erinevate rahastusvõimaluste tekkimisel vaatame jooksvalt asju ümber, et võimalikult efektiivselt ära teha meie inimestele olulisi ja vajalikke asju. Seetõttu sai ka 2019. aasta eelarve ambitsioonikas.

Suurimateks ambitsioonideks on Laulasmaa ühisveevärk ja kanalisatsioon, Padise kloostrikompleksi arendamine ja Laulasmaa kooli juurdeehitus. Nende tegevuste maksumus kokku on juba peaaegu valla terve aasta eelarve, kuid õnneks oleme saanud ka toetusrahasid ja seetõttu jääb surve valla eelarvele leebemaks.

Märtsi esimesel nädalavahetusel ootab meid ees ehk kõige olulisem. Teatavasti on 3. märts Riigikogu valimiste valimispäev. Üle nelja aasta on Eesti kodanikele antud järjekordne võimalus anda hinnang meie Eesti senisele juhtimisele ning suunata riigi arenguid järgmisel neljal aastal. Kuigi valimistega kaasnev on enamiku meist juba ammu ära tüüdanud, loodan, et see ei heiduta inimesi valimispäeval minemast oma kodanikukohust täitma. Isegi kui otsustad, et sa ei vali, siis tehakse valik sinu eest. Riigikogu 101 kohta täidetakse ka siis, kui enamus meist protesti eesmärgil otsustab valimispäeval koju jääda.

Seepärast loodan, et olete juba valinud või leiate endale sobiva kandidaadi, keda soovite näha ennast esindamas Riigikogus. Neid, kel eel- või e-hääl veel andmata, oodatakse juba sel pühapäeval parema tuleviku nimel kodukohajärgsesse valimisjaoskonda. Kui me demokraatlikus riigis ei kasuta seda üht vähestest võimalustest, millega mõjutada viisi, kuidas meie riiki valitsetakse, siis ei ole otsustajateks meie, vaid otsustatakse meie eest. Minge valima!

3. märtsil on riigikogu valimised!

Valimispäeval on jaoskonnad avatud kell 9.00-20.00

Valimisjaoskond nr 1 – Rae tn 38, Paldiski linn
Valimisjaoskond nr 2 – Vallamaja, Padise küla
Valimisjaoskond nr 3 – Ranna tee 8, Vasalemma alevik
Valimisjaoskond nr 4 – Laulasmaa kool, Kloogaranna tee 20
Valimisjaoskond nr 5 – Aedlinna tee 3, Klooga alevik

Anna oma hääl!

Aasta avaistungil sai vald eelarve

Muudatus volikogu koosseisus

Asendusliikmena liitus volikoguga valimisliidu Hea Tahe ridades saadikuks kandideerinud Kaupo Kallas, kes vahetas välja ajavahemikuks 07.01–07.04.2019 oma mandaadi peatanud Valentina Pivovarova.

Valla tulud-kulud joondati eelarvesse

Volikogu võttis vastu käesoleva aasta valla eelarve. Eelarveaasta põhitegevuse tulud kokku on 18,8 ja kulud 17,8 miljonit eurot. *Loe lähemalt lk 1.*

Vallavalitsus revisjonikomisjoni luubi all

Vallavolikogu revisjonikomisjoni esimees Kadri Kurm andis ülevaate tööst möödunud aastal. Komisjon kogunes 12 korda. Puudustena vallavalitsuse töös märgiti probleeme avaliku teabe seaduse täitmisel ning transpordivahendite, kütusekaartide ja isiklike sõiduautode kasutamist reguleeriva korra puudumist. 2019. aastal jätkatakse möödunud aasta kitsaskohtade jälgimise ning omavalitsuse õigusaktide kontrolliga. Luubi alla võetakse toetuste maksmise seaduslikkus sotsiaalvaldkonnas ning vabaühenduste rahastamisel.

Merenuka küla saatus riigi kätes

2018. a juulis otsustas volikogu algatada kohalike elanike ettepaneku alusel Keila-Joa aleviku asustusjaotuse muutmise Merenuka küla moodustamiseks. Riiklik kohanimenõukogu leidis, et küla nimi on sobiv. Merenuka küla moodustamise eelnõu avalikustati ajavahemikul 07.12.2018–31.12.2018 Lääne-Harju valla kodulehekülje. Volikogu otsustas saata uue küla asutamise taotluse Maa-ametile ja Rahandusministeeriumile otsustamiseks.

Auditeeritakse valla majandusaasta aruandeid

Vallavalitsus viis läbi riigihanke valla 2018. a ja 2019. a majandusaasta aruande audiitori leidmiseks. Osales neli pakkujat, kellest edukaks tunnistati osaühing AMC Audit. Peale valla majandusaasta aruande auditi koostab valituks osutunud osaühing auditid ka AS-i Lahevesi, OÜ Karjaküla Sotsiaalkeskus ja Padise Grupp OÜ majandusaasta aruannete kohta.

Leping Põhja-Eesti Ühistranspordikeskusega

Vallavalitsus sai volikogult volituse sõlmida leping MTÜ-ga Põhja-Eesti Ühistranspordikeskus. Leping käsitleb vallas ühistranspordi teenuse tagamiseks vajalikke toiminguid, sealhulgas riigihangete korraldamist, lubade väljastamist ja järelevalve teostamist sõlmitud lepingute täitmise üle. Peamiselt puudutab kokkulepe õpilasliine.

Vallavara võõrandamine

Volikogu otsustas võõrandada Sadama tn 14a kinnistu Paldiskis. Müüdaval kinnistul asub teenindushoone, mida MTÜ Abivajaja (reg. nr. 80298597) on rentinud kohalikult omavalitsuselt üle 10 aasta. Viimane leping on sõlmitud 13. novembril 2015. a supiköögi teenuse osutamiseks rendihinnaga 25,30 eurot kuus üheksaks aastaks. Rentnik on ehitist oluliselt parendanud. Vald ei vaja kinnisasja oma põhitegevuseks ja volikogu otsustas kinnistu otsustuskorras võõrandada.

Avaliku enampakkumise korras otsustati võõrandada kolm kinnistut Paldiskis:

- Sadama tn 16 (katastritunnus 58001:002:0102, pindala 1290 m², maakasutuse sihtotstarve 100% ühiskondlike ehitiste maa), millel asub teenindushoone, mis on antud alates 21. märtsist 2016 üheksaks aastaks rendile MTÜ-le Abivajaja rendihinnaga 70 eurot kuus;
- Saialille tn 8 (58001:001:0265, pindala 1000 m², 100% elamumaa) hoonestuseta kõrghaljastusega kaetud kinnistu;
- Sadama tn 38g (58001:001:0414, pindala 375 m², 100% elamumaa), millel asub kasutuseta lagunemisjärgus aiamaja.

Aedevahe kinnistu detailplaneering

Volikogu võttis vastu Aedevahe kinnistu (29501:007:1291) ja lähiala detailplaneeringu. Planeeritav ala asub Keelva külas. Lääne-Harju vallavalitsus korraldab detailplaneeringu avaliku väljapaneku vallavalitsuses Paldiskis, Rae 38 ning valla teenienduspunktis Keilas, Paldiski mnt 21.

Kersallu kerkib mobiilimast

Volikogu võttis vastu Vanaranna tee 51 (29501:009:0093) kinnistu ja lähiala detailplaneeringu. Planeeritav ala asub Kersalu külas Tallinna–Paldiski maantee ääres. Detailplaneeringuga jagatakse kinnistu kolmeks krundiks. Ärimaa sihtotstarbega krundile rajatakse 80 m kõrgune mobiilsidemast, seadmete hoone ning juurdepääsutee.

Riigikogu valimiste jaoskonnakomisjonid

Volikogu kinnitas Lääne-Harju valla valimisjaoskondade numeratsiooni ja hääletamisruumide asukohad.

Klooga raudteejaam pakub huvi kogukonnale

Volikogu arutas MTÜ Lodijärv ettepanekut omandada vallale Klooga raudteejaam. Kogukonna sõnul on Klooga alevikus suur avalike ruumide puudus.

Pole võimalust korraldada arsti vastuvõttu, samuti töötab väga kitsastes oludes Klooga raamatukogu, vajadus on infopunkti-varamu järgi. Kogukond on valmis vabatahtliku tööna panustama jaamahoonete fassaadi renoveerimisse ja edasisse haldamisse. Volikogu otsustas asuda läbirääkimistesse AS-ga Eesti Raudtee.

Lääne-Harju vallas vajavad talvel hooldamist 50 kilomeetrit kergliiklusteid.

Foto: Mart Arrak

Aktsiaseltsil Lahevesi hulk väljakutseid

Peeter Schneider
AS-i Lahevesi nõukogu esimees

Möödunud aasta lõpus lahkus ametist AS-i Lahevesi juhatuse liige Ingvar Kosarv.

Vallale kuuluva ettevõtte uue juhatuse liikme leidmiseks korraldatud avalikule konkursile laekus 18 avaldust. Valituks osutus Aare Kaur, kes asus jaanuaris täitma ettevõtte juhi kohustusi. AS-i nõukogu usub, et ettevõtluses mitmesuguste objektide rajamise kogemusega Aare Kaur suudab valla ettevõtte juhtimise viia uuele tasemele ning loob värske nägemuse ettevõtte ja kogu valla eri piirkondade veemajanduse ja kommunaalteenuste paremaks korraldamiseks.

AS-i Lahevesi siht on töötada vallaelanike heaks pingsalt ja hoolivalt.

Aasta 2019 tuleb pingerikas ja töine

Üks olulisemaid eesmärke on koostada ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni (ÜVK) arengukava 2019–2023. Arengudokumendis kavandatakse veetöötlusjaamade, reoveepuhastite ja torustike rekonstrueerimist ja uute rajamist.

Alustatakse Laulasmaa veemajandusprojekti väljaehitamisega. Projekti käibemaksuta kogumaksumus on 19 miljonit eurot, millest valla rahaline panus on 2,5 miljonit. Ehitustöödega on plaan lõpule jõuda 2021. aastal. Tegemist on väga suuremahuliste töödega, mille rahastamise võimekus on suurema omavalitsuse tingimustes olemas.

Ees ootab veel muid suuri arendusi. Alustatakse taotluse koostamist Padise reoveepuhasti rekonstrueerimiseks. Kinnitatakse valla ühisveevärgi ja kanalisatsiooni eeskiri, liitumis eeskiri ja muud nõutud korrad. Samuti asutakse koos konkurentsiametiga kujundama ühtset joogivee ja reovee hinda. Muutusi vajab teede ja tänavate korrashoid, neid on vallas üle 600 km. Samuti nõuab suurt tähelepanu elanikke igapäevaselt puudutav parkide, haljasalade ja randade heakord. Üle valla paikneb 12 kalmistut, mis vajavad hooldustöid, aga ka registrite korrastamist.

Keerukad ehitustööd Laulasmaal

Keskkonnainvesteeringute Keskusele esitatud taotluse positiivse otsuse korral algab Laulasmaa piirkonnas vee- ja kanalisatsioonitorustike väljaehitamine loodetavasti käesoleval aastal.

Laulasmaa piirkond vastab nõukogudeaegsele suvemajade detailplaneeringu tingimustele, mis põhjustab tööde ajal elanikele ja kinnistuomanikele hulga ebamugavusi. Kitsaste tänavate äärde paigaldatakse maasse torustikud, kaevud koos luukidega ja nõuetekohased liitumispunktid. Paratamatult peab leppima olukorraga, kus osa tänavaid muudetakse ühesuunaliseks ning inimeste koju pääsemine on raskendatud.

Liitumispunktidest elamuni peab kinnistu omanik oma vahenditega välja ehitama vee- ja kanalisatsioonitorustikud ning paigaldama veearvesti. Rahalist abi saab taotleda Keskkonnainvesteeringute Keskusest, kus on avatud meede elamu ühendamiseks ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga. AS-i Lahevesi töötajad on valmis inimesi taotluste koostamisel nõustama. Toetust makstakse alles siis, kui liitumispunkt on välja ehitatud.

TUNNUSTUSED

FOTO: ANNELA SAMUEL

Pildil vasakult: Külli Tammur, Mait Müürisepp, Käti-Teär-Riisaar, Jaanus Saat, Rutt Meikar, Reigo Krutto.

Eesti Vabariik 101 aastane!

Vabariigi aastapäeva vastuvõtul 21. veebruaril Arvo Pärdi Keskuses tänasid volikogu esimees Külli Tammur ja vallavanem Jaanus Saat valla nimel möödunud aastal vabatahtliku tegevusega silmapaistnuid. Paldiski 300. sünnipäeva pidustuste korraldamise ja kohaliku kultuurielu edendamise eest sai tunnustuse Käti Teär-Riisaar. Klooga alevikust said kiita Lodijärve Pensionäride Ühenduse eestvedaja Rutt Meikar ning Reigo Krutto, kes on aasta aega vedanud valla kogukonnakoimisjoni. Kalevi Jalaväepataljoni ülem kolonelleitnant Mait Müürisepp võttis vastu valla tänu koostöö ja abi eest suurürituste läbiviimisel. Sihtotstarbelise rahalise panuse eest Lohusalu veevarustuseks vajaliku katkematu elektritoite tagamisel tänati Jüri Käod.

Paldiski Ühisgümnaasiumi õpilased õpilasfirmade laadal

Natalia Sidorova, õpilasfirmade juhendaja

9. veebruaril toimus järjekordne õpilasfirmade laat, millest võttis osa 280 õpilasfirmat nii Eestist kui ka välismaalt.

Paldiski Ühisgümnaasiumi esindasid laadal Wood Craft Company ÕF, PLAY WITH BLACK ÕF ja Golden Pigs ÕF. Paldiski Ühisgümnaasiumi ettevõtlikud noored valmistavad puitsuveniire, võtmehoidjaid ja mänguasju, samuti on võimalik tellida T-särki või pusa, mille saab ise disainida. Laadast osavõtt oli huvitav, kasulik ja väärtuslik kogemus. Õpilased puutusid kokku müügiprotsessi korraldamisega, kujundasid ise müügikoha ja reklaamisid oma kaupa. Laada ajal vastasid õpilased nii žürii kui ka klientide küsimustele.

Õpilasfirma õppeprogramm kujundab ettevõtlikke noori, kes on motiveeritud aktiivselt tegutsema ärimaailmas ja ühiskondlikult. Programmi läbinud õpilased saavad ettekujutuse äri käivitamise ja toimimise mehhanismidest, ei karda vastutust ja oskavad kavandada oma eluplaane, seostades neid kindlate eesmärkidega. Suur tänu tublidele õpilastele, kes võtsid Eesti õpilasfirmade laadast osa!

FOTO: KARL-KRISTJAN NIGESEN

Uhke värk – Vabaühenduste Liidult kiita saanud kodanikuühiskonna aasta tegijate seas on ka vallavanem Jaanus Saat. Vabaühenduste Liit tunnustab ühiskondlikult ja kohalikul tasandil mõjusa tegevuse ja koostöövalmidusega silma paistnud isikuid ja ühendusi. Jaanus Saat pälvis aasta avaliku võimu esindaja tiitli kui omavalitsuste ühendamise järgses keerukas haldussituatsioonis toetav, kaasav ja lahendusi otsiv ühendav lüli eri kogukondade vahel.

FOTO: ELIISA TAMMEORG

Konkursil tublilt esinenud tüdrukud said tunnustussündmusel käepigistuse viimaseid nädalaid Riigikohtu esimehe ametis olnud Priit Pikamäelt.

Noored õigusemõistjad said tunnustuse

Terje Urbanik
Laulasmaa kooli ajalooõpetaja

Riigikohus on juba neliteist aastat korraldanud 9.–12. klassi õpilastele kaasuskonkurssi. See pakub noortele põnevat võimalust asetada end õigusemõistja rolli ning lahendada kaasusi, mille sarnastega kohtunikud igapäevaselt kokku puutuvad.

2018. aasta konkursil, mis oli pühendatud Riigikohtu 99. aastapäevale, sai valida kolme kaasuse vahel: esindatud oli nii kriminaal-, tsiviil- kui ka haldusõigus. Tsiviilkaasused otsisid vastust küsimusele „Mitu eurot on laps väärt? Kriminaalõiguse valdkonna teema oli "Üldine kasu iga hinna eest" ning halduskaasuse teema „Lörri läinud pidu".

Kaasuse lahendamiseks oli mitu võimalust. Võimalik oli lahendada ülesanne nii, nagu seda tehakse kohtus, esitades esmalt mõlema poole argumendid ning seejärel tuues välja kohtuniku otsuse. Võimalik oli läheneda ka loovas vormis, milleks oli kas essee, luuletus, joonistus, video vms. Oluliseks peeti, et lahendus lähtuks konkursil osaleja õiglustundest ja väärtushinnangutest.

Jaanuaris tunnustati konkursi parimaid Tartu Ülikooli Ajaloomuuseumis. Laulasmaa Kooli 9. klassi õpilased Grete Lotta Vaho ja Gerda Johanna Orgmets saavutasid loovtööde kategoorias esimese koha. Nende konkursitöö teemaks oli "Mitu eurot on laps väärt?"

Tüdrukud olid väga elevil, sest nende originaalse töö kandis ette luuletaja Contra ning tunnustuse andis üle Riigikohtu esimees Priit Pikamäe.

Lasteaiaõpetajate kogemusseminar

Erika Elissaar
Klooga ja Lehola lasteaia õppejuht

Laulasmaa Kooli Lehola lasteaias toimus 11. veebruaril Lääne-Harju valla lasteaiaõpetajatele kogemusseminar „Sõber Loodus". Seminaril osales õpetajaid seitsmest valla lasteaiast, mis näitas, et huvi teema vastu on suur.

Georg Aher ja Sirje Aher koolitus- ja nõustamiskeskusest MTÜ Hared tutvustasid maailma suurimat, tuntuimat ja tulemuslikumat keskkonnahariduslikku programmi „Roheline Kool", kuhu on oodatud liituma lasteaiad ja koolid üle Eesti. Programmi eesmärgiks on aidata lastel kujuneda jätkusuutlikult mõtlevateks keskkonnateadlikeks inimesteks.

Oma kogemusi jagasid Paldiski lasteaed Naerulind, kes on liitunud programmiga „Roheline Kool" ja Laulasmaa lasteaia õpetajad, kes on liitunud programmiga „Otsi Otti". Lehola ja Klooga lasteaia õpetajad tutvustasid oma tegemisi looduses aastaringselt.

Suured tänud esinejatele ja osavõtjatele. Loodan väga, et nii mõnigi õpetaja sai ideid ja mõtteid edaspidisteks toimetusteks looduses. Kutsun siinkohal üles ka teiste majade juhte korraldama kogemusseminare praktikutelt praktikutele. Kindlasti leidub veel mitmeid põnevaid tegevusi, mida omavahel jagada.

Piret Arikainen

Sille Ojastu

FOTOD: PILDIKOMPANII

Autasustati Laulasmaa Kooli dirigente

Kultuuriminister Indrek Saar andis 26. jaanuaril üle Kultuuriministeeriumi tänukirjad aasta jooksul vabariiklikel ja rahvusvahelistel konkurssidel auhindu saanud dirigentidele. Nende seas olid ka Laulasmaa Kooli mudilaskoori dirigendid Sille Ojastu ja Piret Arikainen.

Mudilaskoor saavutas rahvusvahelisel koorifestivalil Kaunas Cantat teise koha.

Laulasmaa Kooli folklooriring Rannapõngerjad osales 9. veebruaril rahvusvahelise pärimuspeo BALTICA 2019 eelpeol Tallinnas. Tagasiside ekspertidelt eesotsas proua Ingrid Rüütliga oli väga positiivne. Kiideti juhendajat Piret Arikainenit ja tublisid lapsi. Laulud kõlasid julgelt ja laulumänge mängiti rõõmu ning lustiga. **Ülle Krabo, lasteaia õppealajuhataja**

FOTO: KRISTIINA VÄHK

Veebruari alguses toimus Raasiku Põhikoolis MTÜ NÜ TORE aastakonverents-üldkoosolek, kus Laulasmaa Kooli õpetaja Merit Eskel pälvis tunnustuse AASTA TORE KOOLITAJA.

FOTO: ERAKOGU

1970ndatel kasvasid endise valitsejamaja ees neli täies elujõus ebatsuugat.

Arendustööde valud - *in memoriam* Padise ebatsuugad

Padise elanik
Ando Eelmaa

Padise mõisa endise valitsejamaja rekonstrueerimisel külastuskeskuseks pidid arendusele alla vanduma maja ees kasvanud kaks võimsat ebatsuugat, kes on ümbruskonda ilmestanud juba pea sajandi. Ebatsuugad istutati sinna ilmselt ajal, kui valitsejamajas asutati pärast Eesti Vabariigi sündi Kloostri metskonna kantselei. Olime harjunud, et uhked puud seal kasvavad, aga et nad olid nii suured, selgus kahjuks peale puude langetamist „päästemõõdistamisi“ tehes. Kui puude kõrgus jääb Põhja-Eesti vaesele pinnasele iseloomulikult tagasihoidlikuks, siis jämeduse mõõtmise tulemus pakkus üllatuse, kahjuks liiga hilja. Vaid Voltveti mõisa pargis Pärnumaal kasvav puu ületab Padise 319 cm jämedust ebatsuugat oma 339 cm ümbermõõduga.

Ebatsuuga – väärikas liik

Harilik ebatsuuga (*Pseudotsuga menziesii*) on Põhja-Ameerika lääneosas väga suurel territooriumil kasvav üheks maailma tähtsaimaks okaspuuks peetav liik. Kirjanduse andmeil langetati Vancouveri saarel 1895. aastal 128 m kõrgune puu. Vanim ebatsuuga on elanud üle 1400 aasta ja suurima puu teadaolev diameeter on 5,18 m.

Eestis hakati esimesi ebatsuugasid kasvatama umbes 150 aastat tagasi peamiselt pargipuudena.

Olgu see tagasivaade Padise ebatsuugadele meile hoiatuseks, et märkaksime ja hindaksime meie ümber olevaid väärtusi, ega kipuks liiga kergekäeliselt neid olematusse pühkima.

Projektijuht Heli Nurger ja avaliku ruumi spetsialist Madis Vaikmaa selgitavad rasket otsust

Mõisa valitsejamaja ees on kasvanud ilmselt ühel ajal istutatud neli puud. Neljast puust on kolm aja jooksul ise kuivanud ja surnud. Üks neist puudest kukkus aastaid tagasi valitsejamajale, lõhkudes katuse. Alles jäänud kahest puust oli kaheharuline puu viimase kahe aasta jooksul kiiresti kuivama hakanud. Ehitustööde käigus on kommunikatsioonitrasside rajamise tarbeks läbi kaevatud mõlema puu kergliiklustee-poolne juurestik, mis nõrgestas puude stabiilsust. Veel on rajamata kanalisatsioonitrass, mis kulgeb hoone ja puude vahelt. Seetõttu oleks puude juurestik saanud veel täiendavalt kahjustada. Samuti oli suur ebatsuuga renoveeritava hoone suunas tugevalt kaldu. Arvestades puu mõõtmeid, oksastiku võimsat purjepinda ja läbi kaevatud pinnast oli suur risk, et puu võib langeda hoonele.

Maha võetud ebatsuugade puidust on planeeritud rajada kloostri ja valitsejamaja ümbrusesse välimööbel.

Padise kloostrikompleksist saab tõeline põnevuspaik

Marje Suharov
ajaleht@laaneharju.ee

Padise kloostri müüride 15 meetri kõrgused härmas paekiviseinad olid jaanuari lõpupäevil kaetud tellingutega. Juba 2020. aasta esimesel poolel avab klooster külastajatele uksed interaktiivse külastuskeskusena. Restaureerimisprojekti tulemusel tutvustatakse 14. sajandil rajatud tsistertslaste kloostri rikkalikku ajalugu ning luuakse kõrval paiknevasse endisse mõisa valitsejamajja piirkonna turismiinfo- ja külastuskeskus.

Uuringud ja leiud

Kloostrit on restaureeritud etapikaupa juba alates 1990. aastate teisest poolest. Paralleelselt toimuvad arheoloogilised kaevamised, mille käigus uuritakse läbi restaureeritavad põrandad ja hoovialad.

Klooster on rikas arheoloogiliste leidude poolest. Kõige märkimisväärsem neist – hiiglaslik katel – tuli uuringute käigus välja kloostri lõunatiivast 2003. aastal. Pada saavad huvilised vaadata Harjumaa Muuseumi püsiekspositsioonis Keilas.

Lääne-Harju valla projektijuht Heli Nurger räägib suure põnevusega, et seekord üllatas klooster jälle. Nimelt leidsid arheoloogid kloostri kiriku põrandast massiivse seina vundamendi. Vundamendi müürisegu seest tuli välja münt 16. sajandi II poolest – ajast, mil kloostris tegutses Rootsi kuningamõis, mis oli elukohaks foogtile, tema neljaliikmelisele perele, hulgale töölistele ning endisele kloostri abtile, kel oli lubatud elupäevade lõpuni kloostrisse jääda. Tõenäoliselt just sel ajal ehitati kloostrikiriku lääneosas välja suur mantelkorstnaga köök, mis eraldati kirikust mainitud seinaga.

Valla ehitusnõuniku Veljo Männiste sõnul on aastate jooksul eemaldatud hoone sisemusest tonnide viisi müürivaringute prahti. Nii oli veel 1980. aastatel kloostri sisehoovis kaks meetrit pinnasekihti. Ruumides on välja kaevatud kahhelkividest või laudadest mõisapõrandaid ning keskaegseid vabakujulisest paekivist laotud põrandaid.

„Restaureerimise käigus soovime osa ajaloolisi ehitusdetaile avatuks jätta, et tuua külastajaile lähemale hoone ehedust ja anda aimu nii munkade kui mõisaomanike ehitustavadest,“ räägib Heli Nurger. Restaureerimise peamine eesmärk on muuta kompleks külastajaile turvalisemaks, ligipääsetavamaks ning arusaadavamaks. Avade ette pannakse klaasid, põrandad kaetakse paeplaatidega ning luuakse ligipääs ratastooliga liikujale. Ruumidesse tulevad infostendid, et hoone kõnetaks ka ilma giidita uudistajaid.

FOTOD: MARJE SUHAROV

Fotol vasakult: objektijuht Sergei Sorgin, Lääne-Harju valla ehitusspetsialist Veljo Männite, projektijuht Heli Nurger, kloostri arhitekt Mart Keskküla, omaniku- ja muinsuskaitselise järelevalve spetsialist Aarne Keldrima (Tallinna Linnaehitus), ehitusettevõtte Tarrest projektijuht Marko Kozerenko ja arheoloogiline järelevalve Paul Ööbik (AGU EMS OÜ). Meeskonda kuuluvad veel Lääne-Harju valla piirkonnajuht Leemet Vaikmaa, abivallavanem Erki Ruuben, maastikuspetsialist Madis Vaikmaa, hankespetsialist Margus Lantin ning valitsejamaja arhitekt Jaan Jõgi (Kapiteel OÜ).

Igal kolmapäeval kogunevad kompleksi arendajad ja ehitajad ehitustandril, et tehtut üle vaadata ja kerkinud probleeme lahendada.

> *Ruumides on välja kaevatud kahhelkividest või laudadest mõisapõrandaid ning keskaegseid vabakujulisest paekivist laotud põrandaid.*

Külastajate mantlid korstnasse

Kloostri kõrval asub mõisa valitsejamaja, mis on aastaid räämas seisnud. Viimati, kümmekond aastat tagasi olid hoones Kloostri metskond ning töötajate korterid. Paksude müüridega 18. sajandist pärit hoonest saab kloostrikompleksi külastuskeskus. Seal hakkab paiknema näitusesaal. Hoones leiavad koha ka suveniiripood, keskajale spetsialiseerunud raamatukogu ning paar tööruumi. Hoone tagaküljele tuleb sissepääs käsitöökodadesse.

Maja teise korruse otsaseinad ehitatakse vahvärk-karkassi meenutavale konstruktsioonile klaasist, sealt saab tulevikus nautida vaadet kogu kompleksile. Valitsejamaja restaureerimistööd arvestavad hoone ajaloolise olemusega. „Soovime säilitada võimalikult palju ehedat, sealhulgas hoone endise ruumijaotuse ning maja südameks oleva ajaloolise mantelkorstna. Korstna seinad on juba veega puhastatud ja suurem tahm kividelt maha pestud. Kus veel oleks võimalik riided riputada garderoobi, mis asub mantelkorstnas?“ kõlab asjaosaliste suust.

Projekti rahastatakse Euroopa Liidu struktuuritoetusega, meetme „Piirkondade konkurentsivõime tugevdamine” investeeringute toetusprogrammist „Turismiatraktsiooni arendamine” Euroopa Regionaalarengu Fondi vahenditest.

Aasta noortelaagri tiitli sai Laoküla merelaager

Haridus- ja Teadusministeerium tunnustas jaanuari lõpus noortevaldkonna tegijaid. Aasta noortelaagri tiitli sai Laoküla merelaager, kes pakub noortele merealaseid tegevusi ja õpetab keskkonnasäästlikke eluviise. Laoküla merelaager on tegutsenud tänaseks juba üle 20 aasta, olles üks väheseid merealaseid laagreid Eestis. Laagri hing on veemotosportlane ja treener Ahto Aaslav-Kaasik. Juhendajatena löövad kaasa Katrin Mellis ja Leho Rohtla. Laagri kasvatajateks on endised Laoküla Merelaagri ja Noorte Meremeeste Klubi kasvandikud.

FOTO: KATRIN MELLIS

Koduõde teeb tänuväärset tööd

Marje Suharov
ajaleht@laaneharju.ee

Eesti elanikkond vananeb, mistõttu on meditsiiniabi teema järjest olulisem. Lääne-Harju vallas moodustavad pensioniealised elanikud (vanuses 65+) 24% elanikkonnast.

Kui meile armas inimene on raskesti haige või saanud trauma, mille tõttu ta vajab pidevat abi, võib olla kasu õendusabist kodus, haiglas või hooldekodus. Kuidas otsustada, milline abi on lähedasele kõige parem? Õendusabi on rahastatud Haigekassa poolt ja teenuse saamiseks tuleb pöörduda perearsti poole.

Kodune abi on tõhusaim

Arstide-õdede väitel aitab haigete paranemisele kaasa just kodune õhkkond. Tihti ongi koduhooldus ainus lahendus, sest voodikoht haiglas või hooldekodus võib maksta kättesaamatuid summasid. Õendusteenus kodus on haigele tasuta. Tihti on lähedast kodus hooldama nõus sugulased, kui neil on olemas tugi, kelle käest vajadusel nõu küsida. Ja küsimusi jagub. Kuidas kasutada abivahendeid? Kuidas vahetada mähkmeid? Millega puhastada ja kreemitada nahka haavandite ja lamatiste korral?

Vastupidiselt paljudele piirkondadele Eestis saame rõõmustada, et Lääne-Harju vallas on olemas koduõenduse teenus.

Abivalmiduse võrdkuju

Kohtusin koduõe Anžella Semenovskajaga tema kodualevikus Rummul. „Koduõenduses olen töötanud kaheksa aastat. Toimetan arsti nõuannete järgi ehk saatekirja alusel, vajadusel annan ravimeid, seon haavu, mõõdan veresuhkrut, võtan analüüse, teen valuvaigistavaid süste. Kõiki neid toiminguid teevad ka pereõed, aga kahjuks ei ole võimalik perearstikeskuses kohapeal kõiki inimesi aidata. On neid, kelle omastel pole võimalik tuua haiget arsti juurde. On veel liikumispuudega või voodihaiged patsiendid. Teen ka protseduure, mida ei tehta isegi perearstikeskuses: hooldan ja paigaldan püsikateetrit," kirjeldab Anžella oma vastutusrikast tööd.

Anžella on üles kasvanud Ämaris, tema isa oli sõjaväelane. Koolis käis ta samuti Ämaris ja hiljem meditsiinikoolis Tallinnas, kus omandas meditsiiniõe elukutse.

FOTO: ERAKOGU

Koduõde Anžella Semenovskaja Keila taastusravikeskuses

Elukutse valikut aitas suunata Anžella ema, kes töötas nõukogude ajal sõjaväe meditsiinilises üksuses. „Mäletan selgesti seda korda, kui olin emal abiks süsti tegemisel. Verd ma lapsena ei kannatanud. Kui ema näppu lõikas, kaotasin ma teadvuse," meenutab Anžella. Meditsiinitöötajaks sobivad tema arvates inimesed, kes on kaastundlikud ja soovivad kõiki aidata. Ta ise alustas meditsiiniõe tööd Keila haigla operatsiooniosakonnas, hiljem töötas Ämari vanglas. Praegu on ta hõivatud AS-is Medendi koduõena meie piirkonnas ja Keila ning Magdaleena haigla taastusravis.

„Taastusravis aitan ma peamiselt insuldi diagnoosiga patsiente. Tihti tuleb neile selgitada, et haigestud kiiresti, aga taastumine nõuab kannatust ja aega. Teinekord kulub taastumiseks aastaid," selgitab Anžella.

Haiged peavad tundma end kaitstult

Anžella aitab haigeid Rummus, Ämaris, Vasalemmas, Kloogal ja Leholas. Muret teeb, et üksinda on nii suurt piirkonda katta keeruline. „Mis parata, töö on raske ja seda ei suuda teha igaüks," ütleb ta ja lisab: "Iga kliendi juures kulub aega. Ma ei saa visiiti tehtud 5 minutiga, vaid tunni-kahega. Tihti on vaja anda ka psüühilist abi ja lihtsalt rääkida. Haiged peavad tundma end kaitstult. Kui inimene on rahulik, siis läheb kõik hästi. On väga raskeid haiged, kellega suhtlemisel tuleb leida õiged toetavad sõnad. Töö on keeruline nii moraalselt kui füüsiliselt. Aga mulle meeldib aidata ja eriti hea tunne on siis, kui tänu õigele ravile ja hooldusele haavad paranevad ja haige olukord kergeneb."

Koduõde näeb igapäevaselt seda, mis on klientide mured ja soovid. Voodihaigete lähedased leiavad end olukorrast, kus oldi kümneid aastaid tagasi oma last hooldades. Nüüd on muutunud see, et voodis on eakas ema või isa ja olukord nõuab kordades suuremaid jõuvarusid. Tihti ei oska pereliikmed lamajat haiget pöörata ja teevad endale liiga.

Anžellal on kliente kolmekümne ringis. "Olen mõne patsiendi juures käinud mitu aastat. Nad ütlevad, et kui sa tuled, siis on see moraalne tugi. Töö on pingeline ka seetõttu, et tihti kutsutakse väljaspool tööaega, isegi öösel. Loomulikult ei suuda ma abist ära öelda. Olen õmmelnud haavu ja sõidutanud inimesi kiirabist koju."

Tuge saab perelt ja hobidest

„Loomulikult on töö väsitav, kuid pere on mulle igati toeks. Olen üles kasvatanud kaksikud tütred. Hiljuti leidsin endale hobi, millega tegeledes jääb kogu maailm seisma. Nimelt teen keraamilisi nõusid," ütleb Anžella ja asetab lauale väikesed keraamilised kujud. Lisaks keraamikale on tal hobiks joonistada õlivärvidega pilte loodusest ja loomadest.

Anžella töös on tihti tegemist sotsiaalset abi vajavate inimestega ja siis suhtleb ta valla sotsiaaltöötajatega. Vasalemma piirkonna sotsiaaltöötaja Annely Küünarpuu hindab kõrgelt koduõenduse vajadust ja iseloomustab Anžellat kui äärmiselt positiivset inimest ning head suhtlejat, kes on oma ala suur professionaal.

Vasalemma perearsti Eda Arusoo sõnul võiks koduõenduse teenust olla piirkonnas rohkem. Palju on patsiente, keda peaks külastama kord nädalas, mitte kord kuus. Perearsti sõnul pole ka eestlastest patsientidel öelda Anžella kohta ühtegi halba sõna ja see on kinnisevõitu eestlastelt ülim kiitus.

Anžella kiirustab haigete juurde. Küsimusele "Kui kaua sa veel jaksad?" vastab ta: "Ma ei saa koduõendust jätta, mind oodatakse. Mulle meeldib see töö. Tean et olen valinud õige elukutse. Kui aitan inimesi, siis tunnen end hästi."

KODANIK KÜSIB

Elanikke üllatas eriarstiabi lõppemine Paldiskis

Eesti Haigekassa tervise edenduse osakonna teatel pakkus Paldiski Mediluks OÜ eelmisel lepinguperioodil Paldiski linnas närviarsti, naistearsti ja kõrva-nina-kurguarsti teenuseid vastuvõttudega paaril korral nädalas. Kuna Mediluksi pakkumine ei osutunud uuel eriarstiabi riigihankel edukaks, alustas Haigekassa läbirääkimisi eriarstiabi jätkamiseks Paldiskis Lääne-Tallinna Keskhaiglaga.

Lääne-Tallinna Keskhaigla juhatus leidis, et OÜ Mediluks ruumitingimused ei vasta tänastele tervishoiuteenuse osutamise nõuetele ning haiglal puudub personaliressurss eriarstiabi korraldamiseks. Haigla juhatus otsustas, et Paldiski linnas ei ole haiglal võimalik eriarstiabi ambulatoorseid vastuvõtte korraldada.

Kuidas pääseb Paldiski elanik eriarsti vastuvõtule?

Lääne-Tallinna Keskhaigla osutab kõikidele elanikele arstiabi üldjärjekorras teiste patsientidega võrdsetel alustel Tallinnas Nõmme, Mustamäe, Haabersti ja Merimetsa tervisekeskuses ning Naistekliiniku Pelgulinna naistenõuandlas. Günekoloogi vastuvõtud toimuvad lisaks Nõmme, Mustamäe ja Haabersti tervisekeskuses. Kaasaegsetes tervisekeskustes ja naistenõuandlas on tagatud nõutav aparatuur ja esmased uuringud on võimalik patsiendil teha kohe arsti vastuvõtul olles. Eriarsti vastuvõttudele on võimalik registreerida telefonil 6261314 või digiregistratuuris haigla kodulehel www.keskhaigla.ee

Klooga rahvas perearsti ootuses

Hiljuti Klooga elanike korraldatud rahvakoosolekul oli üheks põhiküsimuseks perearsti puudumine alevikus. Kas Kloogal elavad tuhatkond elanikku saavad endale perearsti?

Vallavanem Jaanus Saat kohtus Terviseameti esindajatega ja sai vastuse, et Kloogale uue nimistu avamine ei ole otstarbekas, sest elanikel on võimalus liituda Keila perearstide nimistutega, milles on vabu kohti.

Vallavalitsus toetab uue perearsti tulekut ning loodab, et otsib võimalust korraldada perearsti vastuvõtt Kloogal paaril korral nädalas koostöös lähikonna perearstikeskusega.

Lääne-Harju valla territooriumil tegutseb praegu kolm perearstikeskust: Paldiski Perearstid OÜ, Medicum Parearstikeskus AS Padisel ning Perearst OÜ Vaalemmas.

Selgitab Vasalemma perearst Eda Arusoo

Ühe perearsti nimistusse kuulub pea kaks tuhat inimest ja see on perearstile juba väga suur koormus. Valdavas osas on meie lähikonna perearstide nimistud täis. Vastuvõtu korraldamiseks Kloogal on vaja lisaks arstile ka pereõde. Ma mõistan Klooga rahva probleemi ja olen võtnud enda hooleks otsida siia noort arsti. Praegu käivad koostöös vallavanemaga läbirääkimised maikuus residentuuri lõpetava arstiga, kes soovib panna end proovile perearstina just maapiirkonnas. See ei ole tavapärane, sest noored arstid soovivad töötada meeskonnas ja üksi praktiseerida ei soovi. Lisaks on vastuvõtu korraldamiseks Kloogal vaja ka pereõde.

SALU KOOL
alustab erivajadustega (psüühikahäire ja vaimupuue)
õpilaste vastuvõttu uueks, 2019./2020. õppeaastaks.
Lasteaeda vastuvõtt toimub aastaringselt.
SALU KOOL
MTÜ PUUETEGA LASTE KESKUS »LOOTUS«
Erivajadustega laste lasteaed-põhikool asub Saue vallas Maidla külas.
Info: tel. 608 8618, kool@salukool.ee

ELU ON RÕÕMUS
HEAD PAKKUMISED!
RÕÕMU KAUBAMAJA
PLEED LIISA 127x152 cm
~~8.90~~ 5.90
FINISH All-in 1 MAX nõudepesumasina tabletid 22tk
KLIENDIKAARDIGA ~~8.49~~ 4.99
FINISH QUANTUM MAX nõudepesumasina tabletid 18tk
KLIENDIKAARDIGA ~~8.49~~ 4.99
Tigi BEAD HEAD Recharge; Elasticate
šampoon 250ml/23.50.-L ~~18.90~~ 5.90
Palsam 200ml/29.50-L ~~19.95~~ 5.90
Naiste kingad JANA
~~44.90~~ 32.90
Naiste pluus Hailys
~~15.99~~ 10.00
ja lisaks palju teisi pakkumisi!
Keila, Haapsalu mnt 57B Avatud 9-22 www.keilaty.ee

LEADER-toetused on tõhusaks abiks valla elu arendamisel

Ede Teinbas
Meetmejuht

Kerli Lambing
Büroojuht

Küllap on Lääne-Harju valla ärksamad ettevõtjad ja vabaühendused märganud, et eurotoetusi oma ettevõtte ja kogukonna arendamiseks saab lisaks riiklikele asutustele ja fondidele taotleda ka LEADER tegevusgruppidelt. Lääne-Harju vald kuulub Lääne-Harju Koostöökogu tegevuspiirkonda. Sellesse kuulub Lääne-Harju vald ja osaliselt Saue vald. Juba varsti avaneb järjekordne taotlusvoor. Püüame lihtsas keeles lahti selgitada, milleks raha küsida saab.

Toetust saab taotleda eelnevalt kindlaks määratud tegevusteks mitmes valdkonnas. Neid valdkondi nimetatakse ametlikult meetmeteks. 2019. aasta esimeses taotlusvoorus, mis toimub 1.–8. aprillini, on taotlemiseks avatud järgmised meetmed.

FOTO: MARKO KALDRE

MTÜ Rummu Karjäär soetas 10 aastat tagasi Leader meetme toetusel ujuvparve, millega saab lõbusõite teha Rummu järvel veel tänagi.

Ettevõtlikkus

Ettevõtlikkuse meetme kogusumma on 50 000 eurot. Kogusumma tähendab siin ja edaspidi rahahulka, mis läheb ühes voorus kõigi taotlejate vahel pingerea alusel jagamisele.

See meede on mõeldud ettevõtjate ühistegevuste ja arendustegevuste jaoks. Ettevõtjad saavad siit taotleda raha koolituste, õppereiside ja uuringute jaoks. Saab tellida rakendus- või tasuvusuuringu mõne toote või teenuse väljaarendamiseks, korraldada koolitus oma allhankijatele või õppereis koostööpartneritele vms. Näiteks korraldas Triin Tohveri Hoburavi OÜ selle meetme raames koolitustesarja hobuseomanikele.

Kogukond

Meetme kogusumma on 60 070,13 eurot. See raha on mõeldud kogukondade ühistegevuste jaoks. Samamoodi nagu ettevõtjad, saavad kogukonnad korraldada ühisüritusi, koolitusi ja õppereise, aga ka näiteks koguda piirkonna pärimust.

FOTO: LEA URGARD

MTÜ Lahepere Kultuuriseltsi korraldatud koolitusel valmivad rahvarõivad suviseks laulutantsupeoks.

Seni rahastatud projektide spekter on lai – meetme toel kaardistatakse kodukandi matkaradasid, korraldatakse rahvariiete valmistamise koolitust, luuakse näitusi ja etendusi, kirjutatakse raamatuid, koostatakse külade arengukavasid ja muidugi korraldatakse ühiseid õppereise ja töötubasid.

Elukeskkond

Elukeskkonna arendamise meetme eelarve on 177 356,59 eurot, mille eest saab teha investeeringuid avalikku ruumi. Täpsemalt saab toetust taotleda avalike puhkealade ja -objektide rajamise jaoks, ajaloo- ja kultuuripärandi objektide korrastamiseks ja investeeringuteks turvalisusesse.

Seni rahastatud projektidega on näiteks ostetud varustust vabatahtlikele päästjatele, renoveeritud mõisaid ja kirikuid, külamaju ja maakeldreid, ehitatud mängu- ja spordiväljakuid.

Loode-Eesti

Meetme kogusumma on 120 000 eurot. Loode-Eesti meede on mõeldud piirkonna kohaturunduse arendamiseks. Näiteks saab taotleda toetust piirkonna turismikaartide ja muude trükiste, videode, blogide jmt tarvis, huviobjektide suunaviitade ja puhkekohtade või kasvõi turismiinfopunkti rajamiseks.

Piirkonna turismiettevõtjad saavad toetuse abil minna ühiselt messile või õppereisile, korraldada kontserte, etendusi ja spordiüritusi . Üksiku turismiettevõtja investeeringud sellesse meetmesse ei sobi. Muide, sõna "turismiettevõtja" on siin tinglik. Meetmest saavad toetust taotleda ka vabaühendused ja omavalitsused. Taotleja saab olla näiteks kultuuriselts, mis korraldab piirkonnas kontserdisarja või külaseltsid, kes otsustavad oma külakeskuste teenuseid ühiselt turundada. See meede on nii uus, et siin on meil välja käia vaid üks projektinäide – Paldiski ettevõtjad kavatsevad soetada turistide vedamiseks vanaaegse "rongi", mis linnas külastajatele ühe objekti ja ettevõtte juurest teise juurde ringsõitu teeb.

Omafinantseeringust

Olenevalt meetmest ja projektist on toetusmääraks kuni 90% või kuni 60% projekti maksumusest. Toetuse määr sõltub sellest, kuivõrd on tegemist avaliku hüve loomisega.

Šanssidest

Kindlasti huvitab lugejat, kui suur on tõenäosus toetust saada. Sellele ei olegi paraku vastust. Iga taotlusvoor on erinev ning kunagi ei tea, kui palju laekub konkureerivaid taotlusi ning kui tugevad need on. Senine kogemus ütleb, et n.-ö. käegakatsutavate investeeringute taotlustest jagub raha umbes pooltele. Pehmete tegevuste nagu koolitused, uuringud, infomaterjalid jmt puhul on toetuse saamise tõenäosus suurem.

Bürokraatiast aitavad üle abivalmis inimesed

Kohalikus tegevusgrupis on olemas inimesed, kes taotlejat igati abistavad. Palume meie poole pöörduda võimalikult vara. Kui avastate taotlusvooru viimase päeva viimaselt tunnil, et mõni nõutud dokument on puudu, siis ei saa me enam aidata. Oleme taotlejate jaoks olemas ka projekti elluviimise faasis.

Enne taotlusvooru toimuvad Lääne-Harju Koostöökogu infopäevad, kuhu saab tulla nõu küsima. Muidugi saab seda teha ka meili või telefoni teel või leppida kokku kohtumine meie kontoris või teie ettevõtte/ühenduse tegutsemiskohas.

Vaata lisa: www.vomentaga.ee
Ära kõhkle küsimuste korral ühendust võtmast!

LÄÄNE-HARJU KOOSTÖÖKOGU

LEADER-meetme projektitaotluste vastuvõtt Lääne-Harju Koostöökogus 2019. aastal

I taotlusvoor 1. – 8. aprill (kell 17.00)

Avatud meetmed

Meede 1.1 Ettevõtlikkus
Meede 2.1 Kogukond
Meede 2.2 Elukeskkond
Meede 3 Loode-Eesti

II taotlusvoor 30. september – 7. oktoober (kell 17.00)

Avatud meetmed

Meede 1.1 Ettevõtlikkus
Meede 1.2 Tooted ja teenused
Meede 2.1 Kogukond
Meede 3 Loode-Eesti

Täpsem info ja taotlemise tingimused: www.vomentaga.ee
Lääne-Harju Koostöökogu hindab projektitaotluseid 50 tööpäeva jooksul alates nende esitamise tähtajast.

SOL

SOL Baltics on regiooni suurim kinnisvarahooldus- ja puhastusteenuseid pakkuv partner.
Meil on kolmes Balti riigis kokku 2300 töötajat.

Paldiski ja Ämari Kaitseväe objektidele otsime puhastusteenindajaid

SOL Baltics OÜ otsib oma meeskonda Paldiski ja Ämari Kaitseväe objektidele puhastusteenindajaid.
Kaitseväe objektide kontori, sanitaarpindade, üldpindade ning trepi igapäevane hoolduskoristus.
Tööaeg esmaspäevast reedeni, kell 8:00-16:00.
Soovitavalt eesti keele oskusega ning Eesti kodakondsusega.
Teostatakse taustauuring.

Omalt poolt pakume

- autokompensatsioon/ tasuta buss Õismäelt
- kindlat tööd ja tähtajatut töölepingut
- rõõmsameelset kollektiivi ja töökeskkonda
- erialast väljaõpet ning täiendkoolitusi
- kvaliteetseid ja mugavaid tööriideid

Kandideerimiseks helista 6 747 399 või täida ankeet kodulehel www.sol.ee

TEATED

Lääne-Harju vallavalitsus teatab

Lääne-Harju Vallavolikogu 27.12.2018 otsusega nr 160 Kloogaranna külas Liiva tee 12 kinnistul (katastritunnus 29501:007:1512) algatatud detailplaneeringu koostamise lähteseisukohtade ja eskiisi avalik väljapanek toimub 13.03-14.04.2019 Lääne-Harju vallavavalitsuses asukohaga Paldiski linn, Rae 38 ja valla veebilehel www.laaneharju.ee.

Lääne-Harju Vallavolikogu 05.02.2018 otsusega nr 8 võeti vastu Lääne-Harju vallas Keelva külas Aedevahe kinnistu (katastritunnus 29501:007:1291) ja lähiala detailplaneering. Planeeringuala ligikaudne suurus on 22,9 ha. Planeeritav ala asub 11195 Keila–Keila-Joa tee ääres. Juurdepääs planeeringualale toimub kruusakattega erateelt. Keila valla üldplaneeringus on ala maakasutuse juhtotstarve looduslik ala mets. Eesmärgiks on Aedevahe kinnistu juhtotstarbe osaline muutmine tootmismaaks, et sinna oleks võimalik ehitada kaasaegne robotlüpsiplatsiga lehma- ja noorloomalaut (ehitistealuse pindalaga 3000 m²) ning vedelsõnnikuhoidla ja tehnorajatised. Detailplaneeringu avalik väljapanek toimub 13.03–14.04.2019 Lääne-Harju vallavalitsuse Keila teeninduspunktis asukohaga Keila linn, Paldiski mnt 21 ja Lääne-Harju vallavalitsuses asukohaga Paldiski linn, Rae 38.

Lääne-Harju Vallavolikogu 05.02.2019 otsusega nr 9 võeti vastu Lääne-Harju vallas Kersalu külas Vanaranna tee 51 (katastritunnus 29501:009:0093) kinnistu ja lähiala detailplaneering.

Planeeritav ala asub Lääne-Harju vallas Kersalu külas Tallinna–Paldiski tee ääres. Kinnistu praegune sihtotstarve on maatulundusmaa. Keila valla üldplaneeringus on antud maaala maakasutuse juhtotstarve üldmaa ja väike osa kuulub tiheasustusega piirkonda. Detailplaneeringuga jagatakse kinnistu kolmeks krundiks. Ärimaa sihtotstarbega krundile 1 rajatakse 80 m kõrgune mobiilsidemast ja seadmete hoone koos piirdeaiaga ning juurdepääsutee. Krundile 2 pindalaga 17755 m² jäetakse maatulundusmaa sihtotstarve. Vanaranna teele moodustatakse transpordimaa sihtotstarbega krunt, mis antakse tasuta vallale. Detailplaneeringu avalik väljapanek toimub 13.03–14.04.2019 Laulasmaa raamatukogus asukohaga Laulasmaa küla, Kloogaranna tee 20 ja Lääne-Harju vallavalitsuses asukohaga Paldiski linn, Rae 38. Materjalidega on võimalik tutvuda valla veebilehel www.laaneharju.ee ja asutuste lahtiolekuajal kohapeal.

1. veebruaril toimus Raplas Osavaima Korvpalluri festival, kus Vene Põhikooli 8.-9. klassi tüdrukud saavutasid III koha.

FOTO: KÄTI TEÄR-RIISAAR

Üks laulupeole pürgijatest Paldiski segakoor koos dirigent Oliver Povel-Puusepaga.

Valla taidlusrühmad suvise suurpeo ootel

Sel suvel toimub XXVII laulu- ja XX tantsupidu „Minu arm“. Meie vallast pürgib peole hulk kollektiive, kel käsil ettetantsimised ja -laulmised. Need on Padise segakoor ja Padise rahvatantsurühm, Paldiski Põhikooli mudilaskoor ja lastekoor, Vasalemma Põhikooli mudilaskoor, Laulasmaa kooli mudilaskoor ja poistekoor, kuus rahvatantsurühma Klooga, Lehola ja Laulasmaa koolimajadest ning Laulasmaa kooli õpetajate naisrühm „Merepiigad“.

Peole püüdlevad ka Lahepere Kultuuriseltsi naisansambel “Laulvad liivad”, naisrahvatantsurühm “Lahepere Lained”, meesrühm „Lahepere Leod“, segarahvatantsurühm “Lahepere lained” ja rahvamuusikaansambel “Möllav meri”.

PALJU ÕNNE!

Juubilarid veebruaris

101 Linda Erika Kääramees
96 Vilma Leitmäe
93 Aino Jaansoo
91 Raisa Ivanova
91 Enno Pajuleht
90 Õilme Kalda
90 Ludmilla Kasmann
90 Liubov Gudneva
90 Veera Žmaka
90 Antonina Rassadinova
85 Ekaterina Zakharova
85 Stanislav Yushkevich
85 Jelizaveta Nihelenter
80 Valentina Pavlova
80 Jelena Stankevitš
80 Maria Adamberg
80 Nikolay Serb
75 Grigori Kazerski
75 Valentina Kozlova
75 Liudmila Zabnina
75 Marianne Hasan
75 Urve Truubon
75 Nella Goncharuk
75 Nina Gnevusheva
75 Ivan Pozdnyakov
75 Faina Borovik
75 Aino Kants
70 David Tsadurjan
70 Milde Hütt
70 Hans Toomits
70 Vladimir Krõlov
70 Vassili Kirejev
70 Maria Kirejeva
70 Linda Reinmaa
70 Jekaterina Dub
70 Silvi Kalju
70 Liudmila Maruseva
70 Endel Tromp
70 Harri Raie
70 Ilme Väljamäe

Valda sündinud

Jekaterina Gridneva
Eleanora Kapitonova
Arabella Heilu
Radon Puust
Mirelle Meeder
Vsevolod Buinõi
Zlata Hmeljova
Rosanna Valdre
Arseni Bondarev
Elsa Tuisk
Stig Edvard Koinberg
Kevor Kasin
Kristofer Sakarias
Daniel Aleksander Iovino

TOIMETAJAD: MARJE SUHAROV, EGLE KAUR | KUJUNDUS: ILMAPRESS | TRÜKITUD TRÜKIKOJAS PRINTALL | TIRAAŽ: 7600 EKSEMPLARI

ERAKUULUTUSED

Arboristi teenused. Ohtlike puude raie. Puude hoolduslõikus, hekkide hooldus, kändude freesimine, raie teenused, võsa tööd, puude istutus. www.puukirurg.ee info@puukirurg.ee tel +372 5057786

Ostan Teie seisva või mitte töötava auto või muu mootorsõiduki. Võib pakkuda ka ülevaatuseta! Pakkuda võib kõike! kasutult.seisevauto@mail.ee Tel 54595118 Magnus

---

Kuiv okaspuu al 55€, toores kask al 50€, okaspuu al 39€/rm. Pikkus 30,40,50 cm. Vedu 5-7 rm kaupa. Tel 5164278

Abi maja ehitusloa või kasutusloa asjaajamisel. Tel 5306 1181 Mikk majapaberid@gmail.com

---

Pottsepatööd. Ahjud, pliidid, soemüürid. Tel 56 500 162. Oman kutsetunnistust

---

Fekaalivedu kogumiskaevude tühjendus, küsi pakkumist tel 53 468 430

REKLAAM JA KUULUTUSED:
reklaam@laaneharju.ee

Niitvälja Golfikeskus ootab oma kollektiivi administraatoreid, väljakukordnikke, puhastusteenindajaid. Hooajaline töö. Meile saab hõlpsasti rongiga! Lisainfo jaanika@niitvaljagolf.ee või www.niitvaljagolf.ee

---

Ostame metsamaad, põllumaad ning raieõigust parimate hindadega Eestis! Ootame pakkumisi telefonil 5288784 või e-postile info@metsavara.ee

---

Kutsume Teid hispaania keele kursustele. Tunnid teisipäeviti Täheruumis (Paldiskimnt 19, Keila). Info ja registreerimine a.s.wesman@gmail.com

---

Õhksoojuspumba paigaldus ja hooldus. Hind: 150 €. Sertifikaadiga paigaldaja Kalev Lepistu tel 56562191

Üldehitus, katuse-, fassaadi- ja viimistlustööd. Võtmed kätte lahendused maja ehituseks. 53 529 476 mehitus@gmail.com

---

Järgmine Lääne-Harju valla leht ilmub 26. veebruaril

AUTODE KOKKUOST!
Ostame kõiki sõidukeid ja töömasinaid! Võib pakkuda remonti vajavaid ja seisvaid masinaid! Ei pea olema arvel, ülevaatust ega kindlustust! Pakkuda võib kõike! **Kuulutus ei vanane! TEL. 5457 5055**

OST

Otsime oma sõbralikku ja toimekasse meeskonda

omniva

POSTIKULLERIT,

kelle peamiseks tööülesandeks on posti- ja pakisaadetiste sorteerimine ning kliendile kätte toimetamine. Töö toimub täiskoormusega E–R algusega kell 7.00.

Oled sobiv kandidaat, kui Sul on B-kategooria juhtimisõigus, vähemalt põhiharidus ning eesti ja vene keele oskus vähemalt suhtlustasandil. Töökoht on algusega Keila jaotuspunktist, aadressil Jaama 1, Keila.

Kandideerimiseks saada oma CV aadressil **anastasia.zorina@omniva.ee** või võta ühendust telefonil **+372 51988679**.

HARMET MODULAR HOUSES

Harmet OÜ on loodud 1992. aastal. Meie ettevõte toodab moodulehitisi, majaelemente, ehitussoojakuid ja erinevaid metallkonstruktsioone. Oma klientidele pakume terviklahendusi – alustame projekteerimisest ja lõpetame hoonete paigaldamisega. Ettevõtte toodang eksporditakse peamiselt Skandinaavia riikidesse. Tootmine toimub meie kolmes tehases - Kumnas, Pärnus ja Tutermaal. Meie väärikasse meeskonda kuulub üle 600 töötaja. Rohkem infot meie ettevõtte kohta saab www.harmet.ee

Ootame meeskonda

EHITAJAID - PUUSEPPI

KELLELE USALDAME

- 2D elementide valmistamise vastavalt tööjoonistele
- ruumelementide monteerimise
- puitfassaadide ehitamise
- avatäidiste montaaži

KELLELT EELDAME

- soovitavalt erialast haridust
- tööjooniste lugemise oskust
- loogilist mõtlemist ja ruumilist kujutlusvõimet
- kohusetundlikkust ja täpsust

OMALT POOLT PAKUME

- tööd siseruumides
- vajalikke tööriideid ja töövahendeid
- erialaseid koolitusi
- erinevaid arenguvõimalusi
- stabiilset tööd kiiresti arenevas ettevõttes
- hea töö eest väärilist töötasu
- sõbralikku ja toetavat meeskonda
- toredaid ühisüritusi

Kui usud, et see töökoht on Sulle, siis kandideeri läbi tööotsingu portaali või saada oma CV koos töötasu sooviga aadressile paula-liisi.nurm@harmet.ee.
Lisainfo telefonil **5629 7067** (Paula-Liisi Nurm, personalispetsialist).

Võtame ühendust kandidaatidega, kes vastavad kuulutuses märgitud nõudmistele.